

UITTREKSEL UIT HET REGISTER DER BERAADSLAGINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

03/09/2024

Agendanummer: 13

AANWEZIG:

Johan Sauwens (voorzitter),
Bruno Steegen (burgemeester),
Peter Thijs, Guido Cleuren, Griet Mebis, Guy Sillen, Ann Thijs, Véronique Jans, Pieter Nelissen (schepenen),
Jos Roebben, Fons Caubergh, Maike Meijers, Veerle Schoenmaekers, Jean Geraerts, Inge Moors, Emile Degrève, Annick Ponthier, Tom Bosch, Wouter Raskin, Veronik Moesen, Johan Danen, Rudi Dops, Jeroen Lowist, Lisbet Aerts, Twan Geris, Michiel Peters, Relinde Willems, Cindy Sax, Sandra Jans, Gil Jeurissen, Evelyn Neven (raadsleden),
Jos Claesen (wnd. algemeen directeur)

Onderwerp Aanpassing reglement mbt soortgerichte, leefgebied specifieke en landschapsversterkende maatregelen

BEVOEGDHEID EN JURIDISCH KADER

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017: artikel 40.

Het besluit van de gemeenteraad d.d. 15 december 2020 betreffende de goedkeuring van het plan Leeuwerik 2021-2025.

Het besluit van de gemeenteraad d.d. 4 oktober 2022 betreffende de goedkeuring m.b.t. soortgerichte, leefgebied specifieke en landschapsversterkende maatregelen.

FEITELIJKE CONTEXT

Het plan Leeuwerik wil de biodiversiteit en de agrobiodiversiteit in het landbouwgebied in het zuiden en het oosten van Bilzen verhogen.

Door het Regionaal Landschap Haspengouw-Voeren en de Werkgroep Grauwe Gors werd een voorstel van subsidiereglement opgesteld, waarbij de gebruiker van het agrarisch gebied gestimuleerd wordt om actie te ondernemen.

Aangezien de Vlaamse overheid een subsidiereglement voor beheersovereenkomsten/eco-regelingen met uitgeschreven voorwaarden wordt gezocht naar een complementariteit van subsidies onder de ondergrens van de Vlaamse reglementering.

De subsidies omvatten zowel soortgerichte als leefgebied verbeterende en landschapsversterkende ingrepen en dit vanuit een jaarrond benadering en met een brede ecologische onderbouwing en een belangrijke focus op akkervogels.

Voor deze akkervogels wordt gefocust op drie cruciale pijlers: de aanwezigheid van en de toegang tot zowel voldoende voedsel, nestplaatsen en schuilgelegenheid voor deze akkersoorten.

Ingevolge de zoektocht naar maatregelen werd een soort op het spoor gekomen waarbij de implementatie bij de grondgebruikers gemakkelijk door te voeren is, namelijk het beschermen van Kievitsnesten.

MOTIVERING

Deze actie past in het jarenlange beleid van de stad Bilzen voor het behoud van kleine landschapselementen (hagen, hoogstamboomgaarden, poelen, solitair bomen, zwaluwen, ...). Daarnaast vormt dit ook een onderdeel van het klimaatactieplan van de stad Bilzen.

De toestand van de agrobiodiversiteit gaat sterk achteruit en de agrobiodiversiteit moet verhoogd worden om de soorten op vlak van fauna en flora op een aanvaardbaar peil te houden.

Aangezien in het oorspronkelijk besluit een algemene aanpak per perceel werd beoogd was een aanpak van individuele nesten niet mogelijk. Thans dient dit toegevoegd te worden aan het oorspronkelijke subsidiereglement.

FINANCIËLE ASPECTEN

De maximale kost wordt gelimiteerd op € 10.000, ook indien er meerdere aanvragen zijn.

De nodige kredieten zijn voorzien in het budget onder artikel GBB-MIL/0320-00/6139999.

De totale kost voor het beschermen van de Kievitsnesten bedraagt € 1.000,00 en zit vervat in het totaal voorziene budget zoals hierboven weergegeven.

Er is een gunstig financieel advies.

BESLISSING

Art. 1 De gemeenteraad heft het besluit van de gemeenteraad van 4 oktober 2022 op en keurt het navolgend subsidiereglement goed hetgeen in werking treedt op de vijfde dag na bekendmaking ervan conform artikel 288 DLB:

SUBSIDIEREGLEMENT MET BETREKKING TOT SOORTGERICHTE, LEEFGEBIEDSSPECIFIEKE EN LANDSCHAPSVERSTERKENDE MAATREGELEN

Aanleg maatregelen (éénmalig)

Aanleg klavergewas:

- klavergewas als foerageer- en leefgebied in akkergebied en i.f.v. bodemverbeterende werking
- perceelsdekkend of strookgewijs (min. 9 m tot max. 30 m breed)

- inzaai met klavermengsel bestaande uit combinatie van een of meerdere van volgende soorten Rode klaver, Witte klaver, Gewone rolklaver, Voederwikke, Incarnaatklaver, Alexandrijnse klaver, Perzische klaver. Bijkomend kunnen Erwt, Veldboon of Luzerne enkel in combinatie met bovenstaande worden gemengd aan max. 20%, of kan een toevoeging van 5% Japanse haver, ioo. met de coördinator.
- historisch permanent grasland of (ecologisch kwetsbaar) blijvend grasland komen niet in aanmerking voor 'Aanleg klavergewas'
- periode: inzaaien voor 15 mei of vanaf augustus, ioo. met de coördinator
- beheer: 1x maaien (met afvoer) voor 31 oktober
- zaaidichtheid en samenstelling: 5-15 kg/ha, excl. grassen
- gebruik onbehandeld zaadgoed
- gebruik geen meststoffen of bodemverbeteringsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- gebruik geen bestrijdingsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 1.161 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 232 /ha.

Aanleg onbespoten graanstrook:

- graangewas als foerageer- en leefgebied in akkergebied
- min. 6 m tot 10 m, excl. 3 m tot waterloop; breedte van strook mag variëren
- inzaai met eenvoudig graanmengsel (tarwe, haver, gerst of triticale)
- historisch permanent grasland of (ecologisch kwetsbaar) blijvend grasland komen niet in aanmerking voor 'Aanleg onbespoten graanstrook'
- periode: najaar inzaai van wintergraan
- grondbewerking bij voorkeur niet-kerend, en beperken tot max. 20 cm diepte
- zaaidichtheid en samenstelling: 75-100 kg/ha, 100% granen
- beheer: onbespoten strook wordt samen geoogst met rest van perceel (gem. 15 juli), maar stoppel van de strook wordt tot min. twee maand na de oogst aangehouden (max. 15 sept), ioo. met de coördinator
- gebruik onbehandeld zaadgoed
- gebruik geen meststoffen of bodemverbeteringsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- gebruik geen bestrijdingsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 587 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 227 /ha.

Aanleg soortenrijk grasland:

Deze maatregel geldt als een voorbereidende stap naar de beheerovereenkomst (BO) 'Botanisch grasland'. Voorwaardelijk zal de landbouwer parallel aan zijn contract 'Aanleg soortenrijk grasland' deze BO afsluiten via de resp. bedrijfsplanner van de Vlaamse Landmaatschappij.

- inrichting akker of verruigd grasland naar toekomstig soortenrijk grasland of achterstallig beheer ter omvorming naar soortenrijk grasland
- historisch permanent grasland of (ecologisch kwetsbaar) blijvend grasland komen niet in aanmerking voor 'Aanleg soortenrijk grasland'
- inzaai (enkel indien nodig bij vb. akker) met inheems, meerjarig, eenvoudig graskruidenmengsel, ioo. met de coördinator
- periode: inzaaien van zodra de bodem het toelaat (feb, maart)
- beheer: gefaseerd maai-beheer, 2x maaien (met afvoer) resp. na 15 juni en voor 15 oktober, waarvan min. 20% blijft overstaan, ioo. met de coördinator
- zaaidichtheid en samenstelling: 10 kg/ha, max. aandeel grassen 50%
- min. 10 are, bij voorkeur >30 are, strookgewijs of vlakdekkend

- gebruik geen meststoffen of bodemverbeteringsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- gebruik geen bestrijdingsmiddelen, ook niet voorafgaand het zaaien
- geen betreding van het grasland, uitgezonderd i.f.v. de beheergang
- in het eerste jaar is enkel hooilandbeheer toegelaten
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: €1.221 €/ha; (2) andere grondgebruikers: € 249 /ha.

Samenstelling	Zaaihoeveelheid: 10kg/ha
Soort	% op totaalgewicht
Rood zwenkgras	25
Veldbeemdgras	25
Witte klaver	15
Rode klaver	20
Hopklaver	5
Voederwikke	5
Incarnaatklaver	5

Tabel: Samenstelling en verdeling graskruidenmengsel i.f.v. de maatregel 'aanleg soortenrijk grasland'

Aanleg houtige KLE op resthoek:

- aanplant en/of groepsgewijze spontane ontwikkeling met inheemse, streekeigen koepelstruiken en/of doornstruwelen; vervanging van uitheemse soorten in houtige KLE
- pleksgewijs op resthoek of aan rand van perceel, bij voorkeur verbindende werking met ander groenelement
- aanplant en/of spontane ontwikkeling met min. 25 stuks en tussenafstand 25 cm over min. 10 m², of min. 3 m x 25 m strook in randzone; vervanging van bestaande soorten
- samenstelling: zowel doornstruiken als koepelvormende bramen en struiken (formaat plantgoed 60-80 cm) komen in aanmerking, en dit conform 'Subsidie voor aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen' van Stad Bilzen, nl. Een- of Tweestijlige meidoorn, Sleedoom, Haagbeuk, Hazelaar, Europese vogelkers, Gewone vlier en Hondсроos.
- periode: aanplant tussen november en maart
- gebruik geen bestrijdingsmiddelen
- na aanleg valt het houtige KLE onder het Vegetatiebesluit (Hoofdstuk IV, Besluit Natuurbehoud), en dient als dusdanig gehandhaafd te worden
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 80 /are (met ondergrens € 25 /10m²); (2) andere grondgebruikers: € 30 /are.

Aanleg veldpoel en bufferstrook:

- inrichting van een poel waar (erosie-)water stagneert, aanpalend veldwegen

- min. 25 m² en max. 100 m², met max. grondverzet 250 m³ en vrijgekomen grond wordt ter plekke verwerkt
- grasbuffer: een rand van min. 3 m ontwikkelt spontaan of wordt ingezaaid als bufferstrook; optie voor spontane vestiging van een koepelvormende struik of bramenkoepel (zie hoger 'Aanleg houtige KLE op resthoek')
- periode: aanleg van september tot maart, min. behouden gedurende 20 jaar
- beheer poel: gefaseerde slibruiming met tussenperiode van 5 à 10 jaar, ioo. met de coördinator
- beheer grasbuffer: gefaseerd maai-beheer, 2x maaien (met afvoer) resp. na 15 juni en voor 15 oktober, waarvan min. 10% blijft overstaan, ioo. met de coördinator
- na aanleg valt de veldpoel onder het Vegetatiebesluit (Hoofdstuk IV, Besluit Natuurbehoud), en dient als dusdanig gehandhaafd te worden
- vergoeding: € 500 /poel.

Onderhoudsmaatregelen (wederkerend)

Beheer klavergewas:

- maaien (met afvoer), 1e snede vanaf 1 augustus, 2de snede vanaf 15 oktober
- gefaseerd maai-beheer: bij iedere snede blijft min. 10% staan
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 1.056 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 211 /ha.

Beheer soortenrijk grasland:

- gefaseerd maaien (met afvoer), 1ste snede 15 juni – 15 juli, 2de snede 15 augustus - 15 oktober; bij iedere snede blijft min. 20% staan, ioo. met de coördinator
- nabegrazing met max. 2GVE/ha; combinatie als 'hooiweide' is mogelijk, ioo. met de coördinator
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 1.174 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 238 /ha.

Beheer houtige KLE op resthoek:

- snoeiwerken of hakhoutbeheer van november tot maart
- snoeihoogte min. 1,5 m; snoeibreedte min. 1 m
- resthout wordt niet verhakseld, maar afgevoerd of ter plekke als takkenril verwerkt
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 45 /are (met ondergrens € 15,5 /10m²); (2) andere grondgebruikers: € 15,5 /are.

Behoud groene braak:

- bewerk een blok van min. 10 are, of een strook van min. 6 m breed, excl. 3 m tot waterloop, of het gehele perceel niet tijdens de winter en behoud deze tot min. 15 juli
- raaigrasgraslanden kom niet in aanmerking
- indien meerjarig kan de groene braak niet geklepeld of gespoten worden
- vergoeding – eenjarige groene braak: (1) GLB-actieve landbouwers: € 1.175 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 236 /ha
- vergoeding – meerjarige groene braak: (1) GLB-actieve landbouwers: € 1.317 /ha; (2) andere grondgebruikers: € 263 /ha.

Behoud winterstoppel:

- behoud een niet-geklepelde stoppel van granen ander dan snijmaïs, vlas, erwten of veldbonen, vanaf de oogst van het gewas tot min. 15 maart

- het gebruik van bestrijdingsmiddelen of bemesting is verboden vanaf de oogst tot min. 15 maart
- vergoeding: (1) GLB-actieve landbouwers: € 256 /ha.

Behoud groenbemester:

- behoud de groenbemester, tot min. 15 maart
- voorafgaand het inzaaien van de groenbemester zijn bemesting en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan
- vergoeding: € 156 /ha.

Behoud veldpoel en bufferstrook:

- periode: van september tot maart
- gefaseerde kruidruiming met periodiciteit van 5 à 10 jaar, ioo. met de coördinator
- gefaseerd maaien van grasbuffer rondom poel; 2x maaien (met afvoer) resp. na 15 juni en voor 15 oktober, waarvan min. 10% blijft overstaan, ioo. met de coördinator
- vergoeding: € 125 /poel.

Aanvullende maatregelen

Bovenstaande oplijsting is niet-limitatief. Indien een aanvrager een andere landschapsversterkende maatregel voorstelt, wordt deze maatregel afgetoetst door de beoordelingscommissie (zie hoger). Indien de maatregel in aanmerking komt binnen dit subsidiekanaal, worden de specifieke bepalingen en de vergoeding door de beoordelingscommissie vastgelegd en goedgekeurd.

1. Procedure

De aanvraag wordt via het standaardformulier (contactgegevens) ingediend bij de milieudienst van Stad Bilzen. Aanvragers kunnen jaarrond een aanvraag indienen. De aanvraag omvat:

- ingevuld aanvraagformulier
- topografische kaart (schaal 1/10.000) met situering maatregel (kadasternummer perceel(en) + maatregel)
- oppervlakte waarop de maatregel betrekking heeft
- korte omschrijving maatregel

Na indiening wordt de aanvraag voorgelegd aan de beoordelingscommissie. Binnen de 30 dagen na het indienen van de aanvraag, wordt meegedeeld aan de aanvrager of de aanvraag in aanmerking komt voor subsidie, en wordt een advies overgemaakt aan het college van burgemeester en schepenen.

Bij goedkeuring van de subsidie door het college van burgemeester en schepenen, wordt de aanvrager gecontacteerd door de beoordelingscommissie om de concrete uitvoer, de specifieke voorwaarden,... te bespreken. Hierbij wordt een advies overgemaakt en een contract opgemaakt tussen de aanvrager en Stad Bilzen waarin alle bepalingen staan opgenomen.

De contracten worden met een flexibele looptijd afgesloten: ze hebben een looptijd van minstens een jaar, telkens startend op 1 januari na datum van ondertekening, en worden afgesloten voor een aangepaste duur afhankelijk van de ecologische noden o.b.v. het soortgericht onderzoek. Dit wordt bepaald ioo. tussen de aanvrager en de coördinator.

De controle van de uitgevoerde maatregelen gebeurt door de coördinator. Een ecologische beoordeling kan ten alle tijden worden uitgevoerd door Veldwerk vzw i.s.m. met Werkgroep Grauwe Gors. Als blijkt dat de maatregelen naar het oordeel van de coördinator niet conform de overeenkomst werden uitgevoerd, wordt dit voorgelegd aan de beoordelingscommissie.

Bij vaststelling van contractbreuk en opeenvolgend overleg met de aanvrager, beslist de beoordelingscommissie over de voortgang en over de terugvordering van de respectievelijke subsidie.

De uitbetaling vindt telkens plaats max. twee maand na de uitvoering van de maatregelen of op het einde van het jaar (uiterste datum 31 december) gedurende de looptijd van de resp. beheerovereenkomst. Dit wordt gespecificeerd in het contract. Indien blijkt dat de maatregel specifieke voorwaarden niet conform de overeenkomst werden nageleefd, blijft de uitbetaling weerhouden.

2. Bedrag

De toelagen werden afgestemd op richtbedragen van de Catalogus agromilieu- en klimaatsteun (VLM), resp. voor GLB-actieve landbouwers en andere particuliere grondgebruikers.

Aanleg maatregelen (éénmalig)

- Aanleg klavergewas: € 1.161 /ha; € 232 /ha
- Aanleg onbespoten graanstrook: € 587 /ha; € 227 /ha
- Aanleg soortenrijk grasland: € 1.221 /ha; € 249 /ha
- Aanleg houtige KLE op resthoek: € 80 /are; € 30 /are
- Aanleg veldpoel en bufferstrook: € 500 /poel

Onderhoudsmaatregelen (wederkerend)

- Beheer klavergewas: € 1.056 /ha; € 211 /ha
- Beheer soortenrijk grasland: € 1.174 /ha; € 238 /ha
- Beheer houtige KLE op resthoek: € 45 /are; € 15,5 /are
- Behoud groene braak: eenjarig € 1.175 /ha, € 236 /ha; meerjarig € 1.317 /ha, € 263 /ha
- Behoud winterstoppel: € 256 /ha
- Behoud groenbemester: € 156 /ha
- Behoud veldpoel en bufferstrook: € 125 /poel

Aanvullende maatregelen

- Bedrag ad hoc te bepalen na evaluatie door de beoordelingscommissie (zie hoger).

Nestbescherming Kievit

- De exacte locatie van het nest van de Kievit wordt aangebracht door de landbouwer.
- Het nest wordt afgebakend met (bamboe)stokken van 50-100cm hoog in een zone van 3 x 3 meter.
- De stokken worden niet bij het nest geplaatst om te vermijden dat roofdieren er door aangetrokken zouden worden.
- De bovenkant van de stokken wordt extra zichtbaar gemaakt met verf of gekleurde tape, zodat ze zichtbaar zijn voor de bestuurders van de landbouwmachines.

- Het afgebakende gebied wordt niet bewerkt tot na de broedperiode van de Kievit.
- Het subsidiebedrag bedraagt € 50 per Kievitsnest.

De wnd. algemeen directeur,
Jos Claesen

Namens de gemeenteraad,

De voorzitter,
Johan Sauwens

De wnd. algemeen directeur,
Jos Claesen

Voor eensluidend afschrift,

De voorzitter,
Johan Sauwens

Handtekening(en)

Elektronisch ondertekend op 4/09/2024 door
Jozef Kamiel Claesen

Elektronisch ondertekend op 9/09/2024 door
Johan Peter Sauwens